

Beskatning av latente gevinster på verdipapirer ved utflytting fra riket - utflyttingsskatten

Publisert: 28.02.2017 kl 15:10

[Hvem og hva som skattlegges](#) [Utflyttingstidspunkt og opplysningsplikt](#) [Utsettelse og sikkerhetsstillelse](#) [Gevinst-/tapsberegning](#)

Hovedpunkter

Etter de gjeldende regler om utflyttingsskatt skal privatpersoner som flytter fra Norge skattlegges for urealiserte verdier på verdipapirer. Dette innebærer at det ved utflytting fra Norge må foretas en beregning av hvilke verdier en har, slik at en har et grunnlag for beregning av skatt. Hvis gevinsten ikke overstiger kr 500 000, utløses det ingen skatteplikt. Det samme gjelder i tapstilfellene.

Hvis skattyter i løpet av en femårsperiode etter utflytting fra Norge fortsatt har verdiene i behold, bortfaller skatteplikten på den latente gevinsten.

Ordningen omfatter verdipapirer som gir uttrykk for en eierandel i et selskap. Det spiller ingen rolle om selskapet har en eierandel i et norsk eller utenlandsk selskap. Det omfattes uansett av regelverket.

Utgangspunktet er at skatten skal betales ved første likning etter utflytting fra Norge. Imidlertid vil en i enkelte situasjoner få utsettelse med betaling av den beregnede skatten.

Hvem og hva som skattlegges

Det er kun private skattytere som omfattes av reglene. Det er et vilkår at personen er skattemessig bosatt i Norge etter norsk internrett.

Terskelverdien for skattepliktig gevinst er, som nevnt ovenfor, kr 500 000. Latente gevinster under dette beløp utløser ingen beskatning, mens latente gevinster som overstiger beløpet medfører beskatning på hele gevinsten. Det er således ikke et bunnbeløp som kommer til fradrag i den latente gevinsten som skal tas til beskatning.

De objekter som omfattes av bestemmelsen er blant annet verdipapirer som aksjer, andeler, grunnfondsbevis og eventuelt andre finansielle instrumenter, samt andel i aksjefond og opsjoner, herunder opsjoner i arbeidsforhold.

Det er mange som har investert i aksjefond, men det er kanskje ikke så mange som har en gevinst på mer enn kr 500 000. Opsjoner i arbeidsforhold eies av færre, men det er dertil slik at opsjoner i arbeidsforhold ofte vil kunne gi en latent gevinst på mer enn kr 500 000.

Utflyttingstidspunkt og opplysningsplikt

Skattyter regnes som utflyttet fra Norge på det tidligste av følgende tidspunkter:

- Skatteplikten opphører etter skatteavtale
- Skatteplikten opphører etter internretten
- Verdipapirene gis i gave til ektefelle bosatt i utlandet

Det er verdt å merke seg at regelen også omfatter de som skifter skattemessig bosted etter skatteavtalen. Forøvrig bemerkes, som nevnt ovenfor, at gaveoverføring til ektefelle bosatt i utlandet, er likestilt med utflytting.

Skattyter plikter på utflyttingstidspunktet å innlevere en oppgave over hvilke verdipapirer han/hun eier, samt verdien av disse. Utsettelse med betaling av den beregnede skatten forutsetter at skattyter har levert slik oppgave.

Utsettelse og sikkerhetsstillelse

Det gis utsettelse med betalingen av den beregnede skatten hvis en flytter til en EØS-stat hvor Norge har avtale om utveksling av opplysninger, samt at Norge kan få bistand med innkreving av skattekravet. Utsettelsen er rentefri og automatisk.

Norge har slike avtaler med følgende land innenfor EØS-området:

- Belgia
- Bulgaria
- Danmark
- Estland
- Finland
- Frankrike
- Hellas
- Island
- Italia
- Kroatia
- Latvia
- Litauen
- Luxemburg
- Malta
- Nederland
- Polen
- Portugal
- Romania
- Slovakia
- Slovenia
- Spania
- Storbritannia
- Sverige
- Tsjekkia
- Tyskland
- Ungarn
- Østerrike

Dersom en flytter til et land som ikke har slik avtale, eller til et land utenfor EØS-området, er det enkelte vilkår som må oppfylles for at en skal få utsettelse med betalingen. Disse vilkårene omhandler sikkerhetsstillelse og opplysningsplikt.

Stilles det ikke sikkerhet for skattekravet, må skatten betales i forbindelse med første likning etter at en anses utflyttet. Hvis en først flytter til et land hvor det ikke er krav om sikkerhetsstillelse, for deretter å flytte til et land hvor det er et slikt krav, må det stilles sikkerhet det året en flytter til den nye staten. Gjør en ikke det, forfaller skattekravet til betaling. For å sikre at skattemyndighetene mottar korrekte og oppdaterte opplysninger, er det et vilkår for utsettelse at skattyter årlig innleverer en oppgave som viser hvilke verdipapirer som er i behold, og hvor han er skattemessig bosatt.

Gevinst-/tapsberegning

Skattyter plikter å innlevere en beregning av latent gevinst av verdipapirene ved utflytting. Er verdipapirene børsnoterte, legges siste omsetningskurs til grunn for beregningene. For andre verdipapirer skal skattemyndighetene fastsette verdien ved skjønn. Dette medfører at skattyter bør foreta en grundig analyse før han/hun innleverer beregningene, slik at man i størst mulig grad kan styre skattekontorets skjønn. Gjør man ikke det, gis skattekontoret større spillerom ved fastsettelsen av verdien, og det vil

antakelig være vanskeligere å overbevise myndighetene i etterkant om at skjønnsutøvelsen er feil.

Fradrag for skatt betalt i utlandet

Hvis tilflyttingslandet legger til grunn verdien ved innflytting, vil det ikke oppstå noen dobbeltbeskatningssituasjon ved en eventuell faktisk realisasjon innen fem år, og det vil ikke være noen skatt å trekke fra i den skatten som skal betales til Norge.

Befinner en seg derimot i en situasjon hvor tilflyttingslandet legger til grunn historisk kostpris ved beregningen av inngangsverdien, må en se hen til om verdipapiret har steget eller sunket i verdi i forhold til den beregnede utgangsverdi.

Har verdipapirene sunket i verdi i forhold til den beregnede utgangsverdi, vil hele gevinsten være skattepliktig til Norge, og Norge vil gi kreditfradrag for all skatt som er ilagt gevinsten i utlandet. Har verdipapirene steget i verdi, vil deler av gevinsten ikke være skattepliktig til Norge. Norge vil ikke gi kreditfradrag for skatten som faller på den gevinstøkningen som har funnet sted etter utflytting fra Norge.

I forbindelse med at det kreves fradrag i Norge for skatt betalt i utlandet, følger det av det vanlige regelverket at skattyter må dokumentere at den utenlandske skatten er endelig utlignet og betalt. I tillegg må skattyter godtgjøre at deler av den skatten som er betalt i utlandet omfatter gevinst som er skattepliktig til Norge, samt at tilflyttingslandet ikke har gitt kredit for skatten på den delen av gevinsten som er skattepliktig til Norge.

Kan skattyter ikke dokumentere ovenstående, er resultatet at det ikke gis kreditfradrag i Norge.

Det er verdt å merke seg at dersom tilflyttingslandet ikke beskatter utbytte, eller beskatter utbytte lavt, det vil si mindre enn 2/3 av hva skatten ville ha vært i Norge, skal verdien av de siste fem års utbytte legges til realisasjonsverdien for verdipapirene. Dette for å hindre at en taper selskapet før en realiserer verdipapirene.

Les mer om KPMGs tjenester innen [Global Mobility Services](#).

Om KPMG

Hold deg oppdatert

Redaktør for Verdt å vite

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, Norwegian limited liability companies and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.